

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 28 września 2004 r.

w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną

(Dz. U. z dnia 11 października 2004 r.)

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) gatunki dziko występujących:
 - a) zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
 - b) zwierząt objętych ochroną częściową,
 - c) zwierząt objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
 - d) ptaków, które mogą być sprzedawane, transportowane i przetrzymywane w celach handlowych, jeżeli zostały legalnie upolowane,
 - e) zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania;
- 2) zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt i odstępstwa od zakazów;
- 3) sposoby ochrony gatunków zwierząt, w tym wielkość stref ochrony.

§ 2. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a, są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. b, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c, oraz sposoby ich pozyskiwania są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. Gatunki, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. d, są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 6. W stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2-4, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) zabijania, okaleczania, chwytania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 2) zbierania, przetrzymywania i posiadania zwierząt martwych, w tym spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 3) niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 4) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 5) niszczenia ich gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 6) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 7) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 8) preparowania martwych zwierząt lub ich części, w tym znalezionych;
- 9) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;
- 10) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa zwierząt żywych, martwych, przetworzonych i spreparowanych, a także ich części i produktów pochodnych;

- 11) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 12) fotografowania, filmowania i obserwacji mogących powodować płoszenie lub niepokojenie ptaków, przy nazwach których w załączniku nr 1 do rozporządzenia zamieszczono symbol "(1)", oraz nietoperzy;
- 13) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 14) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

§ 7. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2 i 3, nie dotyczą:

- 1) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;
- 3) chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez wojewodę zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania;
- 4) chwytania zwierząt rannych i osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji zwierząt oraz przetrzymywania w tych ośrodkach na czas odzyskania zdolności samodzielnego życia i przywrócenia ich do środowiska przyrodniczego.

§ 8. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 2 i 3, z wyjątkiem gatunków przy nazwach których w załączniku nr 1 do rozporządzenia zamieszczono symbol "(1)", nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów.

§ 9. Zakazy, o których mowa w § 6, w stosunku do dziko występujących zwierząt należących do gatunków, o których mowa w § 4, nie dotyczą:

- 1) pozyskiwania gatunków zwierząt lub ich części i produktów pochodnych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie wojewody na to pozyskiwanie;
- 2) przetrzymywania, zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny, a także wywożenia poza granicę państwa żywych, martwych i spreparowanych zwierząt, o których mowa w pkt 1, oraz ich części i produktów pochodnych.

§ 10. Sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt polegają w szczególności na:

- 1) ustalaniu stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania dla gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. e, określonych w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) zabezpieczaniu ostoi i stanowisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska zwierząt:
 - a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
 - b) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunku stosunków wodnych,
 - c) utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego dla gatunku stanu gleby lub wody,
 - d) zapobieganiu sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów,
 - e) odtwarzaniu oraz zakładaniu nowych zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych,
 - f) budowie sztucznych miejsc lęgowych,
 - g) dostosowaniu terminów i sposobów wykonania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji,
 - h) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy umożliwiających migrację,
 - i) zapewnianiu drożności cieków będących szlakami migracji, w tym budowie przepławek i kanałów, rozbiórce przeszkód oraz stałej konserwacji istniejących przepławek,
 - j) instalowaniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi,
 - k) regulacji liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na chronione gatunki;
- 4) obserwacji i dokumentowaniu (monitoringu) stanowisk, ostoi i populacji gatunków;
- 5) wspomaganiu rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych;
- 6) zabezpieczaniu reprezentatywnej części populacji przez ochronę ex situ;
- 7) zasilaniu populacji naturalnych przez wprowadzanie osobników z hodowli ex situ;
- 8) przywracaniu zwierząt z hodowli ex situ do środowiska przyrodniczego;
- 9) przenoszeniu zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska;

- 10) edukacji społeczeństwa oraz właściwych służb w zakresie rozpoznawania gatunków chronionych i sposobów ich ochrony;
- 11) prowadzeniu hodowli zwierząt z gatunków chronionych wykorzystywanych do celów gospodarczych;
- 12) promowaniu technologii prac związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i wodnej, umożliwiających zachowanie ostoi i stanowisk gatunków chronionych.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 134, poz. 1438).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, Z WYSZCZEGÓLNIENIEM GATUNKÓW WYMAGAJĄCYCH OCHRONY CZYNNEJ

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	PIJAWKI	HIRUDINEA
	PIJAWKI SZCZĘKOWE	GNATHOBDELLIDA
	pijawkowate	Hirudinidae
1	pijawka lekarska (2)	Hirudo medicinalis
	SKORUPIAKI	CRUSTACEA
	OBUNOGI	AMPHIPODA
	zmieraczkowate	Talitridae
2	zmieraczek plażowy	Talitrus saltator
	OWADY	INSECTA
	WAŻKI	ODONATA
	gadziogłówkowate	Gomphidae
3	gadziogłówka żółtonoga	Gomphus flavipes
4	trzepla zielona	Ophiogomphus cecilia
	lątkowate	Coenagrionidae
5	iglica mała (1)	Nehalennia speciosa
6	lątka ozdobna (1) (2)	Coenagrion ornatum
7	lątka zielona (1)	Coenagrion armatum
	pałatkowate	Lestidae
8	straszka północna	Sympetma paedisca
	szklarkowate	Corduliidae
9	miedziopiers górski (1)	Somatochlora alpestris
10	miedziopiers północna	Somatochlora arctica

	szklarnikowate		Cordulegastridae
11	szklarnik leśny		<i>Cordulegaster boltonii</i>
	ważkowate		Libellulidae
12	zalotka białoczelna		<i>Leucorrhinia albifrons</i>
13	zalotka spłaszczona		<i>Leucorrhinia caudalis</i>
14	zalotka większa		<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
	żagnicowate		Aeschnidae
15	żagnica północna (1)		<i>Aeshna caerulea</i>
16	żagnica torfowcowa		<i>Aeshna subarctica</i>
17	żagnica zielona		<i>Aeshna viridis</i>
	PROSTOSKRZYDŁE		ORTHOPTERA
	łatczynowate		Decticinae
18	stepówka		<i>Gampsocleis glabra</i>
	MODLISZKI		MANTODEA
	modliszkowate		Mantidae
19	modliszka zwyczajna		<i>Mantis religiosa</i>
	PLUSKWIAKI		HEMIPTERA
	cykady		Cicadidae
20	piewik podolski		<i>Cicadetta podolica</i>
	CHRUŚCIKI		TRICHOPTERA
	pierzyszowate		Lepidostomatidae
21	krynicznia wilgotka (2)		<i>Crunoecia irrorata</i>
	CHRZĄSZCZE		COLEOPTERA
	biegaczowate		Carabidae
22	biegacz - wszystkie gatunki		<i>Carabus</i> spp.
23	tęcznik - wszystkie gatunki		<i>Calosoma</i> spp.
	bogatkowate		Buprestidae
24	bogatek wspaniały		<i>Buprestis splendens</i>
25	poraj		<i>Dicerca moesta</i>
26	pyszniak jodłowy		<i>Eurythyrea austriaca</i>
27	pyszniak dębowy (2)		<i>Eurythyrea quercus</i>
	jelonkowate		Lucanidae
28	ciołek matowy (2)		<i>Dorcus parallelipipedus</i>
29	dębosz (1) (2)		<i>Aesalus scarabaeoides</i>
30	jelonek rogacz (1) (2)		<i>Lucanus cervus</i>
31	wynurt (2)		<i>Ceruchus chrysomelinus</i>

	kałużnicowate		Hydrophilidae
32	kałużnica czarna		Hydrophilus aterrimus
33	kałużnica czarnozielona		Hydrophilus piceus
	kózkowate		Cerambycidae
34	borodziej próchnik		Ergates faber
35	dąbrowiec samotnik (1) (2)		Akimerus schaefferi
36	gracz borowy (2)		Tragosoma depsarium
37	kozioróg bukowiec		Cerambyx scopolii
38	kozioróg dębosz (1)		Cerambyx cerdo
39	nadobnica alpejska (1) (2)		Rosalia alpina
40	sichrawa karpacka (1)		Pseudogaurotina excellens
41	średzinka		Mesosa myops
42	taraniec jedwabisty		Dorcadion holosericeum
43	taraniec paskowany		Dorcadion scopoli
44	taraniec płowy		Dorcadion fulvum
45	zmorsznik białowieski		Stictoleptura variicornis
46	zmorsznik olbrzymi		Macroleptura thoracica
	kusakowate		Staphylinidae
47	-**		Velleius dilatatus
48	pogrzybnica Mannerheima		Oxyporus mannerheimii
	pływakowate		Dytiscidae
49	kreślinek nizinny		Graphoderus bilineatus
50	pływak lapoński		Dytiscus lapponicus
51	pływak szerokobrzeżek		Dytiscus latissimus
	ponurkowate		Boridae
52	ponurek Schneidera (2)		Boros schneideri
	poświętnikowate		Scarabaeidae
53	pachnica dębowa (1) (2)		Osmoderma eremita
54	kwietnica okazała (1)		Protaetia aeruginosa
	rozmiazgowate		Pythidae
55	rozmiazg kolweński (2)		Pytho kolwensis
	sprężykowate		Elateridae
56	sprężyk rdzawy (2)		Elater ferrugineus
57	pilnicznik fiołkowy		Limoniscus violaceus
	stonkowate		Chrysomelidae

58	jeziornica rdestnicowa	<i>Macroplea appendiculata</i>
59	jeziornica rupiowa	<i>Macroplea mutica</i>
	śniadkowate	Melandryidae
60	konarek tajgowy (2)	<i>Phryganophilus ruficollis</i>
	wygonakowate	Ochodaeidae
61	wygonak	<i>Ochodaeus chrysomeloides</i>
	zagłębkowate	Rhysodidae
62	zagłębek bruzdkowany (2)	<i>Rhysodes sulcatus</i>
	zgniotkowate	Cucujidae
63	zgniotek cynobrowy	<i>Cucujus cinnaberinnus</i>
64	zgniotek szkarłatny	<i>Cucujus haematodes</i>
	żukowate	Geotrupidae
65	-**	<i>Bolbelasmus unicornis</i>
66	krawiec głowacz	<i>Lethrus apterus</i>
	MOTYLE	LEPIDOPTERA
	barczatkowate	Lasiocampidae
67	barczatka kataks	<i>Eriogaster catax</i>
	bielinkowate	Pieridae
68	szlaczkoń torfowiec (2)	<i>Colias palaeno</i>
69	szlaczkoń szafraniec	<i>Colias myrmidone</i>
	modraszkwate	Lycaenidae
70	czerwończyk fioletek (2)	<i>Lycaena helle</i>
71	czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>
72	modraszek alkon (2)	<i>Maculinea alcon</i>
73	modraszek arion (2)	<i>Maculinea arion</i>
74	modraszek bagniczek (2)	<i>Plebeius optilete</i>
75	modraszek eroides (2)	<i>Polyommatus eroides</i>
76	modraszek gniady (2)	<i>Polyommatus ripartii</i>
77	modraszek nausitous (2)	<i>Maculinea nausithous</i>
78	modraszek orion (1) (2)	<i>Scolitantides orion</i>
79	modraszek Rebeli (2)	<i>Maculinea rebeli</i>
80	modraszek telejus (2)	<i>Maculinea teleius</i>
	niedźwiedziówkowate	Arctidae
81	krasopani hera	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>
	paziowate	Papilionidae
82	niepylak apollo (1) (2)	<i>Parnassius apollo</i>

83	niepylak mnemosyna	Parnassius mnemosyne
84	paź żeglarz	Iphiclides podalirius
	południcowate	Nymphalidae
85	dostojka akwilonaris	Boloria aquilonaris
86	dostojka eunomia (1) (2)	Boloria eunomia
87	górówka sudecka	Erebia sudetica
88	mszarnik jutta (1) (2)	Oeneis jutta
89	osadnik wielkooki (2)	Lopinga achine
90	pasyn lucylla (2)	Neptis rivularis
91	przeplatka aurinia (1) (2)	Euphydryas aurinia
92	przeplatka maturalna	Euphydryas maturalna
93	przestrojnik titonus (1) (2)	Pyronia tithonus
94	skalnik alcyona (2)	Hipparchia alcyone
95	skalnik bryzeida (2)	Chazara briseis
96	skalnik driada (1) (2)	Minois dryas
97	strzępotek edypus (1) (2)	Coenonympha oedippus
98	strzępotek hero (2)	Coenonympha hero
99	strzępotek soplaczek (2)	Coenonympha tullia
	sówkowate	Noctuidae
100	ksylomka strix (2)	Xylomoia strix
101	wstęgówka bagienka (2)	Catocala pacta
	zawisakowate	Sphingidae
102	postojak wiesiołkowiec	Proserpinus proserpina
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA
	mrówkowate	Formicidae
103	mrówka łąkowa (2)	Formica pratensis
104	mrówka pniakowa (2)	Formica truncorum
105	mrówka północna (2)	Formica aquilonia
106	mrówka smętnica (2)	Formica lugubris
	porobnicowate	Anthophoridae
107	rozrożka chabrowa (2)	Tetralonia dentata
108	trzmiele - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Bombus spp.
	- trzmiele kamiennika	Bombus lapidarius
	- trzmiele ziemnego	Bombus terrestris
109	porobnica mularka	Anthophora parietina

110	porobnica opylona	Anthophora pubescens
111	porobnica włochatka	Anthophora plumipes
112	zadrzechnia czarnoroga (2)	Xylocopa valga
113	zadrzechnia fioletowa (2)	Xylocopa violacea
	PAJĘCZAKI	ARACHNIDA
	PAJAKI	ARANEIDA
114	gryziele - wszystkie gatunki	Atypidae
	krzyżakowate	Araneidae
115	tygrzyk paskowany	Argiope bruennichi
	osnuwikowate	Linyphiidae
116	-**	Bathyphantes eumenis
117	-**	Mughiphantes pulcher
	poskoczowate	Eresidae
118	poskocz krasny	Eresus cinnaberinus
	skakunowate	Salticidae
119	strojnisz nadobny	Philaeus chrysops
	ŚLIMAKI	GASTROPODA
	NASADOCZNE	BASOMMATOPHORA
	zatoczkowate	Planorbidae
120	zatoczek łamliwy	Anisus vorticulus
	TRZONKOOCZNE	STYLLOMMATOPHORA
	beczułkowate	Orculidae
121	poczwarówka pagoda	Pagodulina pagodula
	blotniarkowate	Lymnaeidae
122	blotniarka otułka (2)	Myxas glutinosa
	igliczkowate	Aciculidae
123	igliczek karpacki	Acicula parcelineata
	pomrowcowate	Milacidae
124	pomrów nakrapiany	Tandonia rustica
	pomrowikowate	Agriolimacidae
125	pomrowik mołdawski	Deroceras moldavicum
	poczwarowate	Pupillidae
126	poczwarówka góraska	Pupilla alpicola
	poczwarówkowate	Vertiginidae
127	poczwarówka jajowata	Vertigo moulinsiana

128	poczwarówka kolumienka	<i>Columella columella</i>
129	poczwarówka Geyera	<i>Vertigo geyeri</i>
130	poczwarówka północna	<i>Vertigo arctica</i>
131	poczwarówka zębata	<i>Truncatellina claustralis</i>
132	poczwarówka zmienna	<i>Vertigo genesii</i>
133	poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>
	szklarkowate	Zonitidae
134	szklarka podziemna	<i>Oxychilus inopinatus</i>
	ślimakowate	Helicidae
135	ślimak Bąkowskiego	<i>Trichia bakowskii</i>
136	ślimak Bielza	<i>Trichia bielzi</i>
137	ślimak obrzeżony (2)	<i>Helicodonta obvoluta</i>
138	ślimak ostrokrawędzisty	<i>Helicigona lapicida</i>
139	ślimak Rossmasslera	<i>Chilostoma rossmaessleri</i>
140	ślimak tatrzański	<i>Chilostoma cingulellum</i>
141	ślimak żeberkowany	<i>Helicopsis striata</i>
142	ślimak żółtawy	<i>Helix lutescens</i>
	świdrzykowate	Clausiliidae
143	świdrzyk kasztanowaty	<i>Macrogastera badia</i>
144	świdrzyk łamliwy	<i>Balea perversa</i>
145	świdrzyk ozdobny (2)	<i>Charpentieria ornata</i>
146	świdrzyk siedmiogrodzki	<i>Vestia elata</i>
147	świdrzyk śląski	<i>Cochlodina costata</i>
	zawójkowate	Valvatidae
148	zawójka rzeczna (2)	<i>Borysthenia naticina</i>
	ziarnkowate	Chondrinidae
149	poczwarówka pagórkowa	<i>Granaria frumentum</i>
	źródlarkowate	Hydrobiidae
150	niepozorka ojcowiska (2)	<i>Falniowska neglectissima</i>
	MAŁŻE	BIVALVIA
	BLĄSZKOSKRZELNE WŁAŚCIWE	EULAMELLIBRANCHIA
	bursztynekowate	Succineidae
151	bursztyńka piaskowa (2)	<i>Catinella arenaria</i>
	kulkówkowate	Sphaeriidae
152	gałeczka rzeczna	<i>Sphaerium rivicola</i>
153	gałeczka żeberkowana	<i>Sphaerium solidum</i>

	perłoródkowate		Margaritiferidae
154	skójka perłorodna (2)		Margaritifera margaritifera
	skójkowate		Unionidae
155	skójka gruboskorupowa (2)		Unio crassus
156	szczeżuja spłaszczona		Pseudoanodonta complanata
157	szczeżuja wielka (2)		Anodonta cygnea
	KRAĞŁOUSTE		CYKLOSTOMATA
	MINOGOKSZTAŁTNE		PETROMYZONTIFORMES
	minogowate		Petromyzontidae
158	minóg morski (2)		Petromyzon marinus
159	minóg rzeczny (2)		Lampetra fluviatilis
160	minóg strumieniowy		Lampetra planeri
161	minóg ukraiński		Eudontomyzon mariae
	RYBY		PISCES
	JESIOTROKSZTAŁTNE		ACIPENSERIFORMES
	jesiotrowate		Acipenseridae
162	jesiotr zachodni (2)		Acipenser sturio
	ŚLEDZIOKSZTAŁTNE		CLUPEIFORMES
	śledziowate		Clupeidae
163	aloza		Alosa alosa
164	parposz		Alosa fallax
	KARPIOKSZTAŁTNE		CYPRINIFORMES
	karpowate		Cyprinidae
165	ciosa - z wyjątkiem występującej w wodach Zalewu Wiślanego		Pelecus cultratus
166	kiełb białopłetwy		Romanogobio albipinnatus
167	kiełb Kesslera (2)		Romanogobio kessleri
168	piekielnica		Alburnoides bipunctatus
169	różanka		Rhodeus sericeus
170	strzebla błotna (1) (2)		Eupallasella perenurus
171	kozowate - wszystkie gatunki		Cobitidae
	przyłgowate		Balitoridae
172	śliz		Barbatula barbatula
	CIERNIKOKSZTAŁTNE		GASTEROSTEIFORMES
	ciernikowate		Gasterosteidae
173	pocierniec		Spinachia spinachia

	IGLICZNIOKSZTAŁTNE	SYNGNATHIFORMES
174	igliczniowate - wszystkie gatunki	Syngnathidae
	OKONIOKSZTAŁTNE	PERCIFORMES
	babkowate	Gobiidae
175	babka czarna	Gobius niger
176	babka czarnoplamka	Gobiusculus flavescens
177	babka mała	Pomatoschistus minutus
178	babka piaskowa	Pomatoschistus microps
	SKORPENOKSZTAŁTNE	SCORPAENIFORMES
	głowaczowate	Cottidae
179	głowacz białopłetwy (2)	Cottus gobio
180	głowacz przęgopłetwy (2)	Cottus poecilopus
181	kur rogacz	Myoxocephalus quadricornis
	dennikowate	Liparidae
182	dennik	Liparis liparis
183	PŁAZY - wszystkie gatunki (2)	AMPHIBIA
	GADY	REPTILIA
	ŁUSKOSKÓRE	SQUAMATA
	wężowate	Elaphidae
184	gniewosz plamisty (1) (2)	Coronella austriaca
185	wąż Eskulapa (1) (2)	Elaphe longissima
186	żmija zygzakowata (2)	Vipera berus
	ŻÓŁWIE	TESTUDINES
	żółwie słodkowodne	Emydidae
187	żółw błotny (1) (2)	Emys orbicularis
188	GADY - pozostałe gatunki	REPTILIA
	PTAKI	AVES
	NURY	GAVIIFORMES
189	nury - wszystkie gatunki	Gaviidae
	PERKOZY	PODICIPEDIFORMES
190	perkozy - wszystkie gatunki	Podicipedidae
	PEŁNOPIŁETWE	PELECANIFORMES
	kormorany	Phalacrocoracidae
191	kormoran czubaty	Phalacrocorax aristotelis
192	kormoran mały	Phalacrocorax pygmeus

	pelikany		Pelecanidae
193	pelikan kędzierzawy		<i>Pelecanus crispus</i>
194	pelikan różowy		<i>Pelecanus onocrotalus</i>
	BRODZĄCE		CICONIIFORMES
	czaplowate		Ardeidae
195	bączek (2)		<i>Ixobrychus minutus</i>
196	ślepowron (1) (2)		<i>Nycticorax nycticorax</i>
197	czaplowate - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:		Ardeidae
	- czapli siwej		<i>Ardea cinerea</i>
	bociany		Ciconidae
198	bocian biały (2)		<i>Ciconia ciconia</i>
199	bocian czarny (1) (2)		<i>Ciconia nigra</i>
	BLASZKODZIOBE		ANSERIFORMES
	kaczkowate		Anatidae
200	cyranka (2)		<i>Anas querquedula</i>
201	gągoł (2)		<i>Bucephala clangula</i>
202	nurogęś (2)		<i>Mergus merganser</i>
203	ohar (2)		<i>Tadorna tadorna</i>
204	piaskonos (2)		<i>Anas clypeata</i>
205	rożeniec (2)		<i>Anas acuta</i>
206	szlachar (1) (2)		<i>Mergus serrator</i>
207	kaczkowate - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:		Anatidae
	- bernikli kanadyjskiej		<i>Brandta canadensis</i>
	- gęsi białoczelnej		<i>Anser albifrons</i>
	- gęgawy		<i>Anser anser</i>
	- gęsi zbożowej		<i>Anser fabalis</i>
	- cyraneczki		<i>Anas crecca</i>
	- krzyżówki		<i>Anas platyrhynchos</i>
	- głowienki		<i>Aythya ferina</i>
	- czernicy		<i>Aythya fuligula</i>
	JASTRZĘBIOWE		ACCIPITRIFORMES
	jastrzębiowate		Accipitridae
208	bielik (1)		<i>Haliaeetus albicilla</i>
209	błotniak łąkowy (2)		<i>Circus pygargus</i>
210	błotniak stawowy (2)		<i>Circus aeruginosus</i>

211	blotniak zbożowy (2)	Circus cyaneus
212	gadożer(1)(2)	Circaetus gallicus
213	orlik krzykliwy (1)	Aquila pomarina
214	orlik grubodzioby (1) (2)	Aquila clanga
215	orzeł przedni (1) (2)	Aquila chrysaetos
216	orzełek (1) (2)	Hieraaetus pennatus
217	kania czarna (1)	Milvus migrans
218	kania ruda (1)	Milvus milvus
219	jastrzębiowate - pozostałe gatunki	Accipitridae
	rybołowy	Pandionidae
220	rybołów(1)(2)	Pandion haliaetus
	SOKOŁOWE	FALCONIFORMES
	sokołowate	Falconidae
221	kobuz (2)	Falco subbuteo
222	pustułka (2)	Falco tinnunculus
223	raróg (1)	Falco cherrug
224	sokół wędrowny (1) (2)	Falco peregrinus
225	sokołowate - pozostałe gatunki	Falconidae
	GRZEBIĄCE	GALLIFORMES
	głuszcowate	Tetraonidae
226	cietrzew (1) (2)	Tetrao tetrix
227	głuszc (1) (2)	Tetrao urugallus
	kurowate	Phasianidae
228	przepiórka	Coturnix coturnix
	ŻURAWIOWE	GRUIFORMES
	żurawie	Gruidae
229	żuraw (2)	Grus grus
	dropie	Otididae
230	drop (2)	Otis tarda
	chruściele	Rallidae
231	derkacz (2)	Crex crex
232	kropiatka (2)	Porzana porzana
233	chruściele - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Rallidae
	- łyski	Fulica atra

	SIEWKOWE	CHARADRIIFORMES
234	alki - wszystkie gatunki	Alcidae
	kulony	Burhinidae
235	kulon (2)	Burhinus oedicnemus
	siewkowane	Charadriidae
236	czajka (2)	Vanellus vanellus
237	mornel (1)	Charadrius morinellus
238	sieweczka obroźna (2)	Charadrius hiaticula
239	siewkowane - pozostałe gatunki	Charadriidae
	ostrygojady	Haematopodidae
240	ostrygojad	Haematopus ostralegus
	mewy	Laridae
241	mewa mała (2)	Larus minutus
242	mewy - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Laridae
	- mewy białogłowej	Larus cachinnans
	- mewy srebrzystej	Larus argentatus
	szczudłonogi	Recurvirostridae
243	szablodziób	Recurvirostra avosetta
244	szczudłak	Himantopus himantopus
	bekasowane	Scolopacidae
245	batalion (2)	Philomachus pugnax
246	biegus zmienny (1) (2)	Calidris alpina
247	dubelt (2)	Gallinago media
248	krwawodziób (2)	Tringa totanus
249	kszyk (2)	Gallinago gallinago
250	kulik wielki (2)	Numenius arquata
251	łęczak (2)	Tringa glareola
252	rycyk (2)	Limosa limosa
253	samotnik (2)	Tringa ochropus
254	bekasowane - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	Scolopacidae
	- słonki	Scolopax rusticola
255	wyrzyki - wszystkie gatunki	Stercoraridae
	rybitwy	Sternidae
256	rybitwa białoczelna (2)	Sterna albifrons
257	rybitwa białoskrzydła (2)	Chlidonias leucopterus

258	rybitwa białowa (2)	Chlidonias hybridus
259	rybitwa czarna (2)	Chlidonias niger
260	rybitwa czubata (2)	Sterna sandvicensis
261	rybitwa popielata (2)	Sterna paradisaea
262	rybitwa rzeczna (2)	Sterna hirundo
263	rybitwy - pozostałe gatunki	Sternidae
	GOŁĘBIOWE	COLUMBIFORMES
264	gołębie - wszystkie gatunki, z wyjątkiem:	Columbidae
	- grzywacza	Columba palumbus
	KUKUŁKOWE	CUCULIFORMES
	kukułki	Cuculidae
265	kukułka	Cuculus canorus
	SOWY	STRIGIFORMES
	puszczykowate	Strigidae
266	pójdźka (2)	Athene noctua
267	włochatka (2)	Aegolius funereus
268	sóweczka (2)	Glaucidium passerinum
269	puchacz (1) (2)	Bubo bubo
270	uszatka błotna (1) (2)	Asio flammeus
271	puszczykowate - pozostałe gatunki	Strigidae
	płomykówki	Tytonidae
272	płomykówka (2)	Tyto alba
	LELKOWE	CAPRIMULGIFORMES
	lelki	Caprimulgidae
273	lelek	Caprimulgus europaeus
	JERZYKOWE	APODIFORMES
274	jerzyki - wszystkie gatunki	Apodidae
	KRASKOWE	CORACIIFORMES
	zimorodki	Alcenidae
275	zimorodek (2)	Alcedo atthis
	kraski	Coraciidae
276	kraska (2)	Coracias garrulus
	żołąny	Meropidae
277	żołąna (2)	Merops apiaster
	dudki	Upupidae

278	dudek (2)	Upupa epops
	DZIECIÓŁOWE	PICIFORMES
	dzięcioły	Picidae
279	dzięcioł zielonosiwy (2)	Picus canus
280	dzięcioł zielony (2)	Picus viridis
281	dzięcioł czarny (2)	Dryocopus martius
282	dzięcioł średni (2)	Dendrocopos medius
283	dzięcioł białogrzbisty (2)	Dendrocopos leucotos
284	dzięcioł trójpalczasty (2)	Picoides tridactylus
285	dzięcioły - pozostałe gatunki	Picidae
	WRÓBLOWE	PASSERIFORMES
	dzierzby	Laniidae
286	dzierzba czarnoczelna (2)	Lanius minor
287	dzierzba rudogłowa (2)	Lanius senator
288	dzierzby - pozostałe gatunki	Laniidae
	pokrzewkowate	Sylviidae
289	wodniczka (2)	Acrocephalus paludicola
290	WRÓBLOWE - pozostałe gatunki, z wyjątkiem:	PASSERIFORMES
	- gawrona	Corvus frugilegus
	- kruka	Corvus corax
	- sroki	Pica pica
	- wrony siwej	Corvus corone
	SSAKI	MAMMALIA
	OWADOŻERNE	INSECTIVORA
291	jeżowate - wszystkie gatunki (2)	Erinaceidae
292	ryjówkowate - wszystkie gatunki	Soricidae
	NIETOPERZE	CHIROPTERA
	podkowcowate	Rhinolophidae
293	podkowiec duży	Rhinolopus ferrumequinum
294	podkowiec mały (1) (2)	Rhinolopus hipposideros
	mroczkowate	Vespertilionidae
295	nocek łydkowłosy (1) (2)	Myotis dasycneme
296	nocek orzęsiony (1) (2)	Myotis emarginatus
297	mroczkowate - pozostałe gatunki (2)	Vespertilionidae

ZAJĄCOKSZTAŁTNE	LAGOMORPHA
zajęcowskie	Leporidae
298 zając bielak	Lepus timidus
GRYZONIE	RODENTIA
wiewiórkowskie	Sciuridae
299 suseł moręgowany (1) (2)	Spermophilus citellus
300 suseł perełkowany (1) (2)	Spermophilus suslicus
301 świstak (1)	Marmota marmota
302 wiewiórka pospolita	Sciurus vulgaris
smużkowskie	Zapodidae
303 smużka	Sicista betulina
304 smużka stepowa	Sicista subtilis
popielicowskie	Gliridae
305 kozatka (2)	Dryomys nitedula
306 orzesznica (2)	Muscardinus avellanarius
307 popielica (2)	Glis glis
308 żołądnica (1) (2)	Eliomys quercinus
chomikowskie	Cricetidae
309 chomik europejski (2)	Cricetus cricetus
nornikowskie	Arvicolidae
310 darniówka tatrzańska	Microtus tatricus
311 nornik śnieżny	Chionomys nivalis
WALENIE	CETACEA
morświny	Phocoenidae
312 morświn (2)	Phocoena phocoena
313 WALENIE - pozostałe gatunki	CETACEA
DRAPIEŻNE	CARNIVORA
psowate	Canidae
314 wilk (2)	Canis lupus
kotowate	Felidae
315 żbik (2)	Felis silvestris
316 ryś (1) (2)	Lynx lynx
łasicowskie	Mustelidae
317 gronostaj	Mustela erminea
318 łasica	Mustela nivalis
319 norka europejska (1) (2)	Mustela lutreola

320	tchórz stepowy (1) (2)	Mustela eversmanii
	fokowate	Phocidae
321	foka obrączkowana (2)	Phoca hispida
322	foka pospolita	Phoca vitulina
323	foka szara (2)	Halichoerus grypus
	niedźwiedziowate	Ursidae
324	niedźwiedź brunatny (1) (2)	Ursus arctos
	PARZYSTOKOPYTNE	ARTIODACTYLA
	krętorogie	Bovidae
325	kozica (1) (2)	Rupicapra rupicapra
326	żubr (2)	Bison bonasus

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

(1) - gatunki, dla których nie stosuje się określonych w § 8 rozporządzenia odstępstw od zakazów,

(2) - gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej.

Brak nazwy polskiej.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	SKORUPIAKI	CRUSTACEA
	DZIESIĘCIONOGI	DECAPODA
	rakowate	Astacidae
1	rak rzeczny - z wyjątkiem obrębów hodowlanych	Astacus astacus
2	rak stawowy - z wyjątkiem obrębów hodowlanych	Astacus leptodactylus
	OWADY	INSECTA
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA
	porobnicowate	Anthophoridae
3	trzmiel kamiennik	Bombus lapidarius
4	trzmiel ziemny	Bombus terrestris
	mrówkowate	Formicidae
5	mrówka śmawa	Formica polyctena

6	mrówka rudnica	Formica rufa
	ŚLIMAKI	GASTROPODA
	TRZONKOCZNE	STYLLOMMATOPHORA
	ślimakowate	Helicidae
7	ślimak winniczek	Helix pomatia
	PTAKI	AVES
	PEŁNOPIĘTWE	PELECANIFORMES
	kormorany	Phalacrocoracidae
8	kormoran czarny - z wyjątkiem występującego na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane	Phalacrocorax carbo
	BLASZKODZIOBE	ANSERIFORMES
9	bernikla kanadyjska	Branta canadensis
	BRODZĄCE	CICONIFORMES
	czaplowate	Ardeidae
10	czapla siwa - z wyjątkiem występującej na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane	Ardea cinerea
	SIEWKOWATE	CHARADRIFORMES
	mewy	Laridae
11	mewa białogłowa	Larus cachinans
12	mewa srebrzysta	Larus argentatus
	WRÓBLOWE	PASSERIFORMES
	krukowate	Corvidae
13	gawron	Corvus frugilegus
14	kruk	Corvus corax
15	sroka	Pica pica
16	wrona siwa	Corvus corone
	SSAKI	MAMMALIA
	OWADOŻERNE	INSECTIVORA
	kretowate	Talpidae
17	kret - z wyjątkiem występującego na terenie ogrodów, upraw ogrodniczych, szkółek, lotnisk, ziemnych konstrukcji hydrotechnicznych oraz obiektów sportowych	Talpa europaea
	GRYZONIE	RODENTIA
	bobrowate	Castoridae

18	bóbr europejski	Castor fiber
	myszowate	Muridae
19	badylarka	Micromys minutus
20	karczownik - z wyjątkiem występującego na terenie sadów, ogrodów oraz upraw leśnych	Arvicola terrestris
21	mysz zaroślowa	Apodemus sylvaticus
22	mysz zielna	Apodemus uralensis
	DRAPIEŻNE	CARNIVORA
	łasicowate	Mustelidae
23	wydra - z wyjątkiem występującej na terenie stawów rybnych uznanych za obręby hodowlane	Lutra lutra

Objaśnienia:

- * Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:
- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
 - wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
 - małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.
- Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

ZAŁĄCZNIK Nr 3

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT OBJĘTYCH OCHRONĄ CZĘŚCIOWĄ, KTÓRE MOGĄ BYĆ POZYSKIWANE, ORAZ SPOSOBY ICH POZYSKIWANIA*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Sposób pozyskiwania ze stanu dzikiego
	ŚLIMAKI	GASTROPODA	
	TRZONKOOCZNE	STYLLOMMATOPHORA	
	ślimakowate	Helicidae	
1	ślimak winniczek - w okresie od 1 do 31 maja	Helix pomatia	pozyskanie osobników o średnicy muszli większej niż 30 mm
	OWADY	INSECTA	
	BŁONKOSKRZYDŁE	HYMENOPTERA	
	porobnicowate	Anthophoridae	
2	trzmiel kamiennik	Bombus lapidarius	pozyskiwanie wiosennych matek
3	trzmiel ziemny	Bombus terrestris	pozyskiwanie wiosennych matek
	mrówkowate	Formicidae	
4	mrówka śmawa	Formica polyctena	pozyskiwanie części mrowisk
5	mrówka rudnica	Formica rufa	pozyskiwanie części mrowisk

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH PTAKÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ SPRZEDAWANE, TRANSPORTOWANE I PRZETRZYMYWANE W CELACH HANDLOWYCH, JEŻELI ZOSTAŁY LEGALNIE UPOLOWANE*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
	GRZEBIĄCE	GALLIFORMES
	kurowate	Phasianidae
1	bażant	Phasianus colchicus
2	kuropatwa	Perdix perdix
	GOŁĘBIEWATE	COLUMBIFORMES
	gołębie	Columbidae
3	grzywacz	Columba palumbus
	BLASZKODZIOBE	ANSERIFORMES
	kaczkowate	Anatidae
4	krzyżówka	Anas platyrhynchos

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochyłą.

ZAŁĄCZNIK Nr 5

GATUNKI DZIKO WYSTĘPUJĄCYCH ZWIERZĄT, DLA KTÓRYCH WYMAGANE JEST USTALENIE STREF OCHRONY OSTOI, MIEJSC ROZRODU LUB REGULARNEGO PRZEBYWANIA*

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Strefa ochrony całorocznej w promieniu do	Strefa ochrony okresowej w promieniu do	Okresowy termin ochrony
1	2	3	4	5	6
OWADY łątkowate		INSECTA	Coenagrionidae		
1	iglica mała	Nehalennia speciosa	100 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	-	-
GADY		REPTILIA			

wężowate		Elaphidae			
2	wąż Eskulapa	Elaphe longissima	200 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.04-30.09
3	gniewosz plamisty	Coronella austriaca	100 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.03-31.10
żółwie słodkowodne		Emydidae			
4	żółw błotny	Emys orbicularis	200 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	500 m od miejsca rozrodu i regularnego przebywania	1.03-30.09
ptaki jastrzębiowate		Aves Accipitridae			
5	orzeł przedni	Aquila chrysaetos	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
6	orlik grubodzioby	Aquila clanga	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
7	orlik krzykliwy	Aquila pomarina	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
8	gadożer	Circaetus gallicus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-30.09
9	bielik	Haliaeetus albicilla	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
10	orzełek	Hieraaetus pennatus	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.02-31.08
11	kania czarna	Milvus migrans	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
12	kania ruda	Milvus milvus	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
kaczkowate		Anatidae			
13	szlachar	Mergus serrator	zalesiona część wyspy, na której stwierdzono gniazdowanie	-	-
czaplowate		Ardeidae			
14	ślepowron	Nycticorax nycticorax	kolonia lęgowa	-	-
bociany		Ciconidae			
15	bocian czarny	Ciconia nigra	100 m od gniazda	500 m od gniazda	15.03-31.08
kraski		Coraciidae			
16	kraska	Coracias garrulus	drzewo z dziuplą, w której regularnie zakładane jest gniazdo	10 m od gniazda	1.04-31.08
sokołowate		Falconidae			

17	raróg	Falco cherrug	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
18	sokół wędrowny	Falco peregrinus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
grzebiące		Galliformes			
19	cietrzew	Tetrao tetrix	-	500 m od tokowiska	1.02-31.05
20	głuszc	Tetrao urogallus	200 m od tokowiska	500 m od tokowiska	1.02-31.05
rybołow		Pandionidae			
21	rybołów	Pandion haliaetus	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08
puszczykowate		Strigidae			
22	puchacz	Bubo bubo	200 m od gniazda	500 m od gniazda	1.01-31.07
SSAKI		MAMMALIA			
23	NIETOPERZE - zimowiska, w których w ciągu 3 kolejnych lat choć raz stwierdzono ponad 200 osobników	CHIROPTERA	pomieszczenia i kryjówki zajmowane przez nietoperze	-	-
GRYZONIE		RODENTIA			
popielicowate		Gliridae			
24	żołędnic	Eliomys quercinus	25 ha starodrzewi wokół stwierdzonego stanowiska	-	-
DRAPIEŻNE		CARNIVORA			
psowate		Canidae			
25	wilk	Canis lupus	-	500 m od nory	1.04-15.07
niedźwiedzie		Ursidae			
26	niedźwiedź brunatny	Ursus arctos	-	500 m od gawry	1.11-31.03

Objaśnienia:

* Gatunki zwierząt zostały pogrupowane w wyższe jednostki systematyczne w ten sposób, że:

- wielkimi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **GROMAD**,
- wielkimi literami, czcionką zwykłą wyróżniono nazwy **RZĘDÓW**,
- małymi literami, czcionką pogrubioną wyróżniono nazwy **rodzin**.

Nazwy łacińskie gatunków, rodzin, rzędów i gromad wyróżniono dodatkowo czcionką pochylą.